

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
РСС-1212/19г	09-06-2021

ДО ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДО ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ:
СДРУЖЕНИЕ „ЗАЕДНО ЗА ЧЕПЕЛАРЕ”
с ЕИК:205633691 с адрес за
кореспонденция:гр.Чепеларе ул."Васил
Дечев" № 24, чрез **Председателят си**
Тонка Любенова Динчева, email:
tliubenova@abv.bg, GSM:0878 66 22 89

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
УВАЖАЕМИ МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО,
УВАЖАЕМИ ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,**

Сдружение "Заедно за Чепеларе" е юридическо лице с нестопанска цел, извършващо дейност в обществена полза, като сред основните цели на Сдружението са: да защитава интересите на гражданите на **Община Чепеларе** пред всички държавни органи, администрации и институции, в това число като изразява становища, отправя предложения по въпросите касаещи гражданите на Община Чепеларе, както и да подпомага развитието на икономиката и туризма в Община Чепеларе.

Във връзка с дадената от съдийска колегия при ВСС възможност, за изразяване на становища и задаване на въпроси по публикувания доклад по Модел 4, изразяваме своето становище и категорично несъгласие с избрания модел за оптимизация на съдебната карта, в неговата цялост и в частта, в която се предвижда закриване на РС-Чепеларе като самостоятелен районен съд, и трансформирането му в териториално отделение към РС-Смолян.

Уважаеми дами и господа, модел 4 е избран **БЕЗ ШИРОКО ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ** с най-засегнатите от неговите предвиждания- гражданите, местните общности, представители на обществеността и юридическите лица.

Проведените досега срещи на представители на ВСС с магистратите по места, няколкото срещи по апелативни райони, на които не бяха поканени всички заинтересовани от реформата, както и възможността за становища, към настоящия момент, не съставляват широко обществено обсъждане.

Считаме, че РЕАЛНО ОБСЪЖДАНЕ НЕ СЕ ПРОВЕЖДА, ЗАЩОТО ВСС НИТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, НИТО ОБСЪЖДА РЕАЛНО ВЪЗРАЖЕНИЯТА НА ЗАСЕГНАТИТЕ, А ВМЕСТО ТОВА ГОЛОСЛОВНО НАСТОЯВА, ЧЕ НЯМА ДА ЗАСЕГНЕ ПРАВАТА ИМ!

Модел 4 е избран И БЕЗ ПРЕДВАРИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПЛАНИРАНАТА РЕФОРМА!

Считаме, че един толкова фундаментален модел на реформа, засягащ пряко достъпа до правосъдие, следваше да е отдавна широко обсъден, преди избора на конкретен модел за съдебна реформа, а не постфактум – след неговия избор от Пленума на Висшия съдебен съвет на 18.02.2021г..

Прави впечатление, че в предлагания модел 4, значително е ограничена компетентността на Районния съд като същия престава да бъде основен първоинстанционен съд. Това решение е неоправдано и не държи сметка за правото на достъп на гражданите до съд, както и за ролята на районните съдилища в местните общности.

За пълнота на изложението - в гр.Чепеларе, който е и административен център на общ.Чепеларе, правораздаването има близо 134 –годишна история, като РС-Чепеларе обслужва всички 13 населени места в Общината. Считаме, че ако бъде приведен в изпълнение приетия модел 4 за съдебна реформа, правото на достъп до правосъдие на гражданите, гостите, туристите, а и всички останали субекти на територията на Общ.Чепеларе, ще бъде сериозно накърнено. Това е така, защото в приетия модел 4, значително е стеснен обхвата на гражданските и наказателните дела, които ще бъдат разглеждани от РС. Основаната група дела, с изключение на малкото подсъдните на РС, ще бъдат разглеждани в най-близкия засега съд-Окръжен съд Смолян. Това налага гражданите на Община Чепеларе от отдалечените села да пътуват до гр.Смолян, на разстояния преодоляването на които надвишава 90 минути пътуване, при усложнени климатични и пътни условия през зимата, при високопланински релеф и при нередовни и липсващи в определени часове транспортни връзки.

Държим, да привлечем Вашето внимание, относно обстоятелството, че Модел 4 ще затрудни и/или ограничи основни човешки права на гражданите, в това число правото им на достъп до правосъдие, каквото за в бъдеще, гражданите, юридическите лица и гостите на Общ.Чепеларе, трудно ще могат да си позволяват. Реформата ще доведе до значително по-големи разходи за гражданите, които желаят да търсят защита на правата си, което ще представлява обективна пречка пред достъпа до правосъдие. **Нещо, което не е отчетено от реформаторите.** Тук е мястото да бъде споменато, че в голямата си част, лицата изразили становище против избрания модел, считат че недостатък на модела е именно нарушения/затруднения достъп до правосъдие, който достъп ще излезе наистина скъпо- но не за държавата, а за гражданите, които защитават правата си.

За гражданите и юридическите лица ще възникнат редица други затруднения, като както вече посочихме, в това число необходимост от пътуване на големи разстояния, за получаване на съответни услуги, като такова пътуване през пресечения планински релеф в Община Чепеларе, а и на територията на Област Смолян, и при липсата на междуградски автобуси от някои населени места в Общината до областния град, може да се окаже **невъзможно или пък ненавременно**.

Следва да се вземе предвид, че населените места около областния център, каквато е основната идея при окрупняване на съдилищата, нямат необходимата нито пътна връзка, нито пък връзка с интернет, за осъществяване на електронен достъп до услуги, така както алтернативно е заложено в проекта. **Георгафските разстояния и наличието на транспортна свързаност са важен критерии, за достъпа до правосъдие** и в частност, с възможността на гражданите да посетят сградата на съда при минимум време и минимум пътни разходи. В тази връзка, не може да бъде споделено становището на реформаторите, че по примера на европейските държави правила реформи, вече голямото разстояние не е проблем, при наличието на технологии и лесна мобилност. **Е последните два критерия за района на Община Чепеларе, както вече изложихме- липсват и това лесно би могло да се види от самите реформатори, ако посетят някои от трудно достъпните места в общината, като с.Забърдо или пък с.Острица, например, и то през зимния период.**

Също така- не всеки гражданин притежава необходимите знания, умения и техника за осъществяване на електронно изявление/ присъствие тогава и там, където и когато това е необходимо. Това на практика, ще лиши гражданите, гостите на града и юридическите лица от правото им лично да участват при разглеждането на техните първоинстанционни дела.

Със закриването на РС-Чепеларе и прехвърлянето на компетентността му на най-близкия окръжен съд в гр.Смолян, ще се отдалечат гражданите, туристите и бизнеса от съда, ще се намали ефективната защита на гражданските права и интереси на местното население, което изпитва най-голяма нужда от съда, който е най-близо до него, и въобще не е за пренебрегване и обстоятелството, че една такава реформа **ще задълбочи вече съществуващите в Общината демографски проблеми на обезлюдяване, ще се задълбочат социално-икономическите проблеми** и ще се накърни личната сигурност и права на гражданите и юридическите лица.

Закриването на РС-Чепеларе като самостоятелен районен съд, съчетано с промяната в подсъдността, би довело до чувство на безнаказаност на лицата, склонни към престъпления и противообществени прояви, като броя на тези лица в активния зимен сезон, се увеличава, предвид непосредствената близост на к.к. Пампорово, част от територията на който се обслужва именно от РС-Чепеларе и РУ-Чепеларе.

С прилагането на модел 4, считаме, че няма да се постигне заложената в доклада цел за повишаване качеството на правосъдие, чрез тясната специализация на съдиите. Съдиите в РС-Чепеларе, видно и от доклада по модел 4, работят без специализация. Тук следва да Ви обърнем внимание, че компетентността на районните съдии, които правораздават по всички видове

дела, без тясна специализация, са на много по-високо ниво, от това на съдиите, които правораздават само по определен вид дела.

Одобрения модел на реформа, би следвало да отговаря в най-голяма степен на обществените очаквания за ефективно, прозрачно, качествено, бързо, достъпно и евтино правосъдие- нещо, което не намираме в избрания модел на реформа.

Видно е от заключителната част на доклада, че РС-Чепеларе е сред първите пет съдилища предложени да бъдат трансформирани в териториални отделения. Оправдание или обяснение за това от съдържанието на доклада не намираме. От ВСС по повод интервюта в медиите бе направен единствено коментара, че районния съд разглежда малко дела и съществуването му като самостоятелен районен съд излиза скъпо. Едновременно и в противоречие с това становище на координатора по проекта, същият координатор заявява, че намаляването на разходите не е основана цел на реформата.

Бихме искали изрично да възразим, че коментарите на координаторите и самият Доклад не почиват на актуални данни за социално-икономическата обстановка в Община Чепеларе, а освен това същите коментират натовареността на 2-ма съдии и 11 служители, при все, че през миналата година в съда е работил 1 съдия и разгледаните реално от него дела покриват нормата за средна натовареност. Освен това не всички щатни бройки за съдебни служители са заети, поради което съдебните служители, с които съда работи са минималния брой необходими такива.

Предвид това, Сдружение „Заедно за Чепеларе“, ЗАЯВЯВА ПРОТЕСТА СИ И НЕСЪГЛАСИЕТО СИ С ПРЕДЛОЖЕНИЯ МОДЕЛ 4 ЗА СЪДЕБНА РЕФОРМА, ОТ ИМЕТО НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА НА ОБЩИНА ЧЕПЕЛАРЕ!

Както вече обявихме в медиите и социалните мрежи Сдружението организира събирането на протестна подписка против избрания модел 4 за съдебна реформа. **Част от подписите, които са събрани към датата на депозирането на настоящото становище прилагаме като неразделна част от същото.**

Изразяването на несъгласие с избрания модел на съдебна реформа, чрез полагане на подпис в протестната подписка ще продължи и след депозирането на настоящото становище, като всички събрани подписи ще бъдат депозирани във ВСС.

Изразяваме надежда за преразглеждане на модел 4, като вариант за съдебна реформа, доколкото той не държи сметка за правото на д на гражданите на Община Чепеларе.

Изразяваме готовност за включване в национални действия срещу реализирането на модел 4.

Председател на Сдружение „Заедно за Чепеларе“:

